

בעניין:

1. _____ אלגמל
ת.ז. _____, מרמאללה
2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר – ע.ר.

ע"י ב"כ סיגיי בן ארי (מ.ר. 37566) ו/או יוסי וולפסון (מ.ר. 26174) ו/או יותם בן הלל (מ.ר. 35418) ו/או חוה מטרס-עירון (מ.ר. 35174) ו/או עביר גיוראן (מ.ר. 44346) ו/או ענת קדרון (מ.ר. 37665) ו/או עידו בלום (מ.ר. 44538) מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר רח' אבו עוביידה 4, ירושלים
טל: 02-6283555; פקס: 02-6276317

העותרת

- נ ג ד -

1. מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית
2. שירות בתי הסוהר

באמצעות פרקליטות המדינה
משרד המשפטים, ירושלים

המשיבים

עתירה לצו על-תנאי

מוגשת בזו עתירה לצו על-תנאי, המופנה אל משיבים והמורה להם ליתן טעם כדלקמן:
למשיב 1 – מדוע לא ינפיק לעותרת היתר כניסה לישראל לצורך ביקור אצל בעלה הכלוא;
למשיב 2 – מדוע לא יאפשר לעותרת 1 ולילדיה לבקר אצל הבעל והאב, הכלוא במשמורתו.

בקשה לדיון דחוף

בית-המשפט מתבקש לקבוע את המועדים ואת הדיון בעתירה זו בנוהל דחוף, בשל התוצאה הקשה שיש להחלטות המשיבים למנוע מהעותרת ומילדיה לבקר אצל הבעל הכלוא, אותו לא ראתה למעלה משנה.

ואלה נימוקי העתירה

פתיחה

1. עניינה של העתירה הוא בזכותם של העותרת 1 (להלן: **העותרת**) וילדיה, תושבי הגדה המערבית, לבקר אצל הבעל והאב הכלוא בישראל. המשיבים מונעים מן העותרת וילדיה לבקר אצל הבעל והאב הכלוא בישראל. המשיב 1 סרב לבקשת העותרת לקבל היתר כניסה לישראל לצורך ביקור הבעל. המשיב 2 – מונע מן הכלוא לקבל ביקור מהעותרת ומילדיהם המשותפים.

2. במשך תקופה ממושכת, עד לחודש מרץ 2003, לא התאפשרו כלל ועיקר ביקורי משפחה של תושבי הגדה אצל יקיריהם בבתי-כלא ישראליים; לא בבתי הכלא בשטח ישראל ואף לא במתקני הכליאה בשטחי הגדה המערבית. בעקבות בג"ץ 11198/02 דיריה ואח' נ' מפקד מתקן הכליאה הצבאי עופר ואח' (להלן: **בג"ץ דיריה**), החל המשיב, באופן הדרגתי, לאפשר ביקורי בני משפחה אצל קרוביהם הכלואים. תחילה החל המשיב לאפשר ביקורים אך ורק מנפות רמאללה, יריחו וקלקיליה. בשלב השני הורחב ההסדר גם לנפות בית-לחם, טולכרם וסלפית. כיום כולל הסדר הביקורים את כל הנפות. המשיב אף קבע קריטריונים צרים ובלתי חוקיים המגדירים מי זכאי לבקר: בני-זוג, הורים וסבים, וכן אחים, אחיות, בנים ובנות שכולם מתחת לגיל 16 או מעל לגיל 46 בלבד. בחודש יולי 2005 הסיר המשיב את מגבלת הגיל בנוגע לאחיות ובנות הזכאיות לבקר. מאוחר יותר קבע המשיב כי בנים בגילאי 16-46 יוכלו לבקר אצל אביהם הכלוא פעמיים בשנה, ואחים בגילאים אלה יבקרו פעם בשנה בלבד.

3. המשיב לא מאפשר לתושבי הגדה המערבית להגיע לביקורים בכוחות עצמם והוא אף אינו דואג בעצמו להסדרי ביקור כלשהם. הביקורים מאורגנים אך ורק באמצעות ארגון הצלב-האדום הבינלאומי (להלן: **הצלב האדום**). בקשות לכניסה לישראל לצורך ביקור בכלא מוגשות על-ידי התושבים במשרדי הצלב האדום, האחרון מעבירן לידי המשיב, והמשיב מעביר את תשובתו לידי הצלב האדום, אשר מודיע את התשובה למבקש. הצלב האדום הוא אף זה אשר מארגן את ההסעה עצמה – על חשבון, בתיאום עם המשיב ובליווי סידורי אבטחה קפדניים.

הצדדים ומיצוי ההליכים

4. העותרת 1 (להלן: **העותרת**), ילידת 1972, אם ל-3 ילדים, בת 7, _____, בן 6 ו _____ בת 5. היא מעולם לא נעצרה ולא נחקרה.

5. בעלה של העותרת ואבי ילדיה, _____ אלגמל, נושא דרכון ירדני שמספרו _____, נעצר בחודש מרץ 2003 ונשפט ל-67 מאסרי עולם, כלוא, נכון להיום, בכלא אוהלי קידר בבאר שבע (מספר אסיר _____).

6. העותרת 2 היא עמותה רשומה, הפועלת כארגון זכויות אדם, ועוסקת מזה שנים רבות בנושא ביקורי תושבי השטחים אצל אסירים המוחזקים בבתי-הכלא בישראל ובשטחים.
7. המשיב 1 מחזיק בשטחי הגדה המערבית תחת החזקה לוחמתית. הוא אשר כלא את בעלה של העותרת והוא אשר מחייב אותה להצטייד בהיתרים מטעמו לצורך הביקור בכלא. מתוקף מעמדו, על המשיב לדאוג למימוש זכויותיהם של התושבים בשטח הכבוש שתחת אחריותו, ובכלל זאת זכותם לביקורי משפחה ולקיום חייהם התקינים. המשיב 2 מחזיק במשמורתו את בעלה של העותרת, ומתוקף כך מחויב לדאוג גם למימוש זכותם של בני משפחתו של הכלוא לחיי משפחה ולביקורים בכלא. כל זאת, בהתאם למשפט הבינלאומי ההומניטרי, למשפט זכויות האדם הבינלאומי ולמשפט החוקתי והמינהלי הישראליים.
8. מלבד העותרת וילדיה אין מי שיבקר אצל הכלוא. בני משפחתו האחרים חיים כולם בירדן.
9. עם חידוש הביקורים מנפת רמאללה, פנתה העותרת משיב, באמצעות הצלב האדום, בבקשה לאפשר לה לבקר אצל בעלה הכלוא.
10. ביום 31.8.2005, לאחר אי מענה ממושך, פנה המוקד להגנת הפרט ללשכת יועמ"ש המשיב בבקשה להסדיר את ביקורי העותרת אצל בעלה.
- העתק המכתב מיום 31.8.2005 מצורף כנספח ע/1.
11. ביום 6.10.2005 שלח המוקד תזכורת ליועמ"ש המשיב.
- העתק מכתב התזכורת מיום 6.10.2005 מצורף כנספח ע/2.
12. ביום 22.12.2005 נשלחה תזכורת נוספת בעניין העותרת.
- העתק מכתב התזכורת מיום 22.12.2005 מצורף כנספח ע/3.
13. ביום 8.2.2006 התקבלה תשובת היועמ"ש על פיה לעותרת הונפק היתר כניסה לישראל לצורך ביקור בעלה הכלוא התקף מיום 8.2.06 עד יום 24.3.06. כך, לאחר 3 שנות ניתוק ביקרה העותרת אצל בעלה הכלוא.
14. עם תום תוקף ההיתר פנתה העותרת למשיב בבקשה לחדש את ההיתר לביקור אצל בעלה הכלוא.
15. ביום 24.8.2006, לאחר אי מענה של חצי שנה, פנה המוקד להגנת הפרט ללשכת יועמ"ש המשיב בבקשה להסדיר את ביקור העותרת אצל בעלה.
- העתק המכתב ליועמ"ש מיום 24.8.2006 מצורף כנספח ע/4.

16. ביום 12.9.2006 שלח המוקד מכתב נוסף בעניינה של העותרת, הפעם בצירוף מסמכים המעידים על קירבת המשפחה בין העותרת לבעלה הכלוא, וזאת בעקבות בקשת היועמ"ש.
- העתק המכתב ליועמ"ש מיום 12.9.2006 מצורף כנספח ע/5.
17. ביום 26.10.2006 נתקבלה תשובת היועמ"ש, ועל פיה "לא ניתן להתיר את כניסתה לישראל עקב מניעת ביקורים בצו בימ"ש לאור מעורבות בעלה בפח"ע וחמאס בעת היותו בכלא"
- העתק תשובת היועמ"ש מיום 26.10.2007 מצורף כנספח ע/6.
18. בעקבות תשובת היועמ"ש פנה המוקד למחלקת האסיר בשב"ס, על מנת לברר מהו סוג ההליך בו הוטלה מניעת ביקורים על בעלה של העותרת, מי קיבל את ההחלטה ומה תוקפה.
- העתק המכתב לשב"ס מיום 13.11.2006 מצורף כנספח ע/7.
19. בתשובת שב"ס מיום 14.12.2007 נאמר, כי האסיר מנוע ביקורים על פי עמדת גורמי הביטחון.
- העתק תשובת שב"ס מיום 14.12.2007 מצורף כנספח ע/8.
20. בעקבות ניסיון נוסף של הח"מ להבין מי הטיל את המניעה ומה תוקפה, התקבלה ביום 20.3.2007 תשובת שב"ס, ועל פיה מניעת הביקורים נקבעה על דעת פיקוד שב"ס והשליה תימשך בכפוף לעמדת גורמי הביטחון.
- העתק תשובת שב"ס מיום 20.3.2007 מצורף כנספח ע/9.
21. יש לציין כי שלושת ילדיו של הכלוא, שאינם נזקקים להיתרי כניסה לישראל מהמשיב 1, הגיעו לבית הכלא במסגרת הסעות הצלב האדום בחודש פברואר 2007 אולם שב"ס לא התיר להם לבקר אצל אביהם.

הטיעון המשפטי

הזכות לחיי משפחה וביקורי משפחה

22. הזכות לביקורי משפחה במתקני כליאה היא זכות יסוד של הכלואים ולא פחות מכך, של בני משפחותיהם. זוהי זכות בסיסית, הנובעת מתפיסתו של האדם כיצור חברתי, המתקיים במסגרת משפחה וקהילה.

23. מניעת ביקורים של בת הזוג וילדיה אצל הבעל והאב הכלוא, פוגעת פגיעה קשה בזכות היסוד של האישה והילדים לחיי משפחה. יחס החברה לזכות לחיי משפחה היה והינו, בכל הזמנים ובכל התרבויות, כאל ערך נעלה. בשורה ארוכה של פסקי דין עמד בית-משפט נכבד זה על חשיבותו החברתית העליונה של התא המשפחתי:

שמירה על שלמות המשפחה מהווה חלק מתקנת הציבור בישראל. התא המשפחתי הינו "התא הראשוני"... של החברה האנושית... הוא מוסד המוכר על ידי החברה כאחד היסודות שבחיי החברה... שמירתו של מוסד המשפחה הינו חלק מתקנת הציבור (בג"ץ 693/91 אפרת נגד הממונה על מרשם האוכלוסין במשרד הפנים ואח', פ"ד מז(1) 749, עמ' 783).

וראו גם:

דנ"א 2401/95 נחמני נגד נחמני, פ"ד נ(4) 661 ;
ע"א 5587/93 נחמני נגד נחמני, פ"ד מט(1) 485, עמ' 500 ;
ע"א 488/77 פלוני ואח' נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד לב(3) 421, עמ' 434 ;
ע"א 232/85 פלוני נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מ(1) 1, עמ' 5.

24. הזכות לחיי משפחה על היבטיה השונים מוגנת גם על ידי חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו (ראו ע"א 7155/96 פלוני נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נא(1) 160, בעמ' 175). מרבית שופטי ההרכב בבג"ץ 7052/03 עדאלה נ' היועץ המשפטי לממשלה סברו, שהזכות לחיי משפחה היא זכות חוקתית הנגזרת מהזכות לכבוד האדם.

25. זכויות המשפחה מוכרות ומוגנות גם על ידי המשפט הבינלאומי הפומבי (ראו: סעיפים 12 ו-16(3) להכרזה האוניברסלית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1948; סעיף 10(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות כלכליות, חברתיות ותרבותיות משנת 1966; סעיפים 17 ו-23(1) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ופוליטיות משנת 1966; הפתיח של האמנה בדבר זכויות הילד משנת 1989). הוראות אלו הינן חלק מהמשפט הבינלאומי המינהגי, בהיותן מעוגנות אף בפרקטיקה כללית, המקובלת בתורת דין ועולה מתוך עקרון כללי של המשפט, המוכר על ידי האומות בנות תרבות. מכאן, כי חובת המדינה להבטיח מידה מירבית של קיום ההוויה המשפחתית, האפשרית בנסיבות המקרה, הינה חובה שבדין.

26. הזכות לביקורי משפחה מעוגנת בשורה של מקורות משפטיים. כך למשל באמנת ז'נבה הרביעית, הקובעת בסעיף 116 כי "כל עציר רשאי לקבל מבקרים – ובמיוחד אנשי משפחה קרובים – לעתים מזומנות ובתדירות האפשרית".

27. הסטנדרט המינימאלי לטיפול באסירים של האו"ם (Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners, 1955) קובע (כלל 37):

PRISONERS SHALL BE ALLOWED UNDER NECESSARY SUPERVISION
TO COMMUNICATE WITH THEIR FAMILY AND REPUTABLE FRIENDS
AT REGULAR INTERVALS, BOTH BY CORRESPONDENCE AND BY
RECEIVING VISITS.

28. הזכות מעוגנת גם בסדרה של חיקוקים צבאיים ודברי חקיקה ישראלים החלים על כלואים תושבי השטחים ובכלל זאת פקודת בתי הסוהר (נוסח חדש), תשל"ב-1971; תקנות בתי הסוהר, תשל"ח-1978 (להלן: **תקנות בתי הסוהר**); תקנות סמכויות שעת חירום (מעצרים) (תנאי החזקה במעצר מינהלי), התשמ"א-1981 ועוד.

עקרון טובת הילד

29. מניעת ביקורי ילדים אצל אביהם הכלוא עומדת בניגוד לעקרון טובת הילד.

טובת הילד היא שיקול מכריע בכל החלטה מינהלית אשר יש בה השפעה על זכויותיהם ומצבם הבריאותי או הנפשי של ילדים.

מן המפורסמות היא, כי בכל עניין הנוגע לקטין, טובתו של הקטין מהווה שיקול מרכזי במערך השיקולים שעל-פיהם יש להכריע בעניינו (ע"א 10280/01 ד"ר ירוס-חקק נ' היועץ המשפטי לממשלה, פד נט(5) 64, פסקה 14).

ר' בעניין זה גם את סעיף 13(1) לאמנה בדבר זכויות הילד, 1989.

עקרון העל של טובת הילד מעוגן באמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות הילד, 1989, שישראל צד לה. האמנה אושררה על-ידי ישראל ביום 4.8.91 ונכנסה לתוקף לגבי ישראל ביום 2.11.91. וכך נאמר בסעיף 13(1) לאמנה:

בכל הפעולות הנוגעות לילדים, בין אם ננקטות בידי מוסדות רווחה סוציאלית ציבוריים או פרטיים ובין בידי בתי משפט, רשויות מינהל או גופים תחיקתיים, תהא טובת הילד שיקול ראשון במעלה.

הגבלה על זכות יסוד – עקרון הסבירות והמידתיות

30. ההוראות השונות בדבר הזכות לביקורים בכלא מאפשרות להטיל הגבלות על הזכות מטעמי ביטחון. כך, תקנה 30 (ג) לתקנות בתי הסוהר מקנה סמכות לנציב או לסגנו למנוע ביקורים אצל אסיר, לגביו קיים יסוד סביר לחשוד כי האסיר עלול לנצל ביקורים לשם פעילות שמטרתה פגיעה בביטחון המדינה. תקופה זו ניתנת להארכה לתקופות נוספות של 3 חודשים בכל פעם.

31. ואולם המשיבים, ככל רשות מינהלית אחרת, כפופים לעקרונות המשפט המינהלי, בראש ובראשונה לעקרונות הסבירות והמידתיות. לדברי השופט ברק (כתוארו אז):

מושג הסבירות מניח תפיסה פלורליסטית, המכירה בקיומם של מספר שיקולים ראויים, והמבקשת לאזן ביניהם, על ידי מתן משקל "ראוי" ליחסים הפנימיים שביניהם... משקלם הראוי של הגורמים הרלוונטיים נקבע על פי כוחם לקדם את המטרות העומדות ביסוד הפעולה (או ההחלטה) אשר סבירותה עומדת לבחינה... על הרשות המינהלית לאזן את האינטרסים השונים במסגרת הנורמה הכללית שנקבעה על ידי המחוקק. איזון זה הוא סביר, אם הרשות המוסמכת נותנת את המשקל הראוי, כלומר, המשקל המתבקש על פי פירושה של הנורמה החקיקתית אותה מבצעת הרשות, לאינטרסים השונים הבאים בחשבון. (בג"צ 935/89 גנור נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד(2) 485, 513-514).

וראו גם :

בג"צ 156/75 דקה נ' שר התחבורה, פ"ד ל(2) 94 ;
בג"צ 389/80 דפי זהב בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד לה(1) 421 ;
בג"צ 4267/93 אמיתי – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 441.

32. כל הגבלה על זכות יסוד צריכה להיעשות במסגרת כללים של סבירות ומידתיות, להתבסס על כל השיקולים הענייניים תוך מתן משקל ראוי לחשיבות זכות היסוד הנפגעת. פגיעה בזכות אדם, ובענייננו פגיעה בזכות לביקורים בכלא של העותרת וילדיה, הינה כדיון רק אם היא עומדת במבחן הסמכות ובמבחן האיזון הראוי בינה לבין אינטרסים אחרים עליהם מופקדת הרשות. ככל שהזכות הנפגעת היא חשובה ומרכזית יותר, אף המשקל שינתן לה במסגרת האיזון בינה לבין האינטרסים המנוגדים של הרשות, יהיה רב יותר (עע"א 4463/94, רע"ב 4409/94 גולן נגד שירות בתי הסוהר, פ"ד נ(4) 136, עמ' 156).

33. כובד משקלן של הראיות עליהן מבוססת ההחלטה המינהלית תלוי במהות ההחלטה. על משקלן של הראיות לשקף את חשיבות הזכות או האינטרס הנפגעים מן ההחלטה ואת עוצמת הפגיעה. הפגיעה של החלטת המשיבים בזכויות יסוד של העותרת וילדיה, מחייבת את המשיבים לסמוך את החלטתם על הערכות ונתונים כבדי משקל:

לגבי שלילתן של זכויות יסוד, לא די בראיות המתפרשות לכאן ולכאן... הנני סבור, כי הראיות, הדרושות כדי לשכנע רשות סטטוטורית בקיום הצדק לשלילתה של זכות יסוד, צריכות להיות ברורות, חד-משמעיות ומשכנעות... כגודל הזכות כך גם גודלה ועוצמתה של הראיה, המשמשת יסוד להחלטה בדבר

הפחתתה של הזכות (ע"ב 2/84 ניימן נ' ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד לט(2) 225, 249-250).

34. לעניין הפגיעה בחיי משפחה ובביקורי משפחה באופן ספציפי נאמר:

הענישה הפלילית הכרוכה במאסר לא נועדה, כשלעצמה לפגוע במישרין בזכותו של העבריין לחיי משפחה ולהורות. עם זאת, ברי, כי היכולת הפיזית לקיים חיי משפחה סדירים ולממש בכך את הזכות למשפחה, נמנעת ממנו כפועל יוצא משלילת חירותו האישית, הכרוכה במאסר. הפגיעה ביכולת לממש חיי המשפחה בכלא היא אינהרנטית להגבלת החירות, ולפיכך מצויה במתחם הפגיעה החוקתית המותרת. בידודו של האסיר מן החברה כדי להגשים את תכליות הענישה גוזר עליו גם בידוד משפחתי מבן זוגו, מילדיו, וממשפחתו במעגל הרחב יותר. אולם גם בהינתן הגבלה אינהרנטית זו למאסר, קיומה של זכות אדם למשפחה ולהורות מחייבת צמצום היקף הפגיעה בה ככל הניתן, ובגבולות ההכרחיים בלבד, כגון בדרך של מתן היתרים מבוקרים לביקורי משפחות אצל אסירים, יציאה לחופשות בהתקיים תנאים מוגדרים, העמדת אמצעים המאפשרים התייחדות בין בני זוג, וכיוצא באלה. בכך, נשמרת מידתיות הפגיעה בזכות האדם, המתחייבת באורח מובנה מעצם שלילת החירות הנילווית למאסר. (בג"צ 2245/06, ח"כ נטע דוברין ואח' נ' שירות בתי הסוהר ואח', תק-על 2006(2) 3564, עמ' 3573).

35. החלטת המשיבים למנוע מן העותרת וילדיה לבקר אצל הבעל והאב הכלוא הינה, על פניה, בלתי סבירה ובלתי מידתית ועומדת בניגוד למתחייב מעקרונות המשפט המינהלי:

העותרת מעולם לא נעצרה ולא נחקרה ולא היה לה דבר וחצי דבר עם שירותי הביטחון. בעבר, בטרם מנע המשיב 2 מהאסיר לקבל ביקורים, הונפק לעותרת, על ידי המשיב 1, היתר כניסה לישראל לצורך ביקור בכלא, עובדה המעידה על כך שהעותרת לא נתפסה כסיכון ביטחוני.

מניעת ביקורים אף מילדיו הקטינים של הכלוא מעלה חשש כבד כי המשיבים לא ראו בטובת הילד שיקול ראשון במעלה. קשה עד מאוד להניח כי ביקורי ילדים בני 6, 7 ו-5 ינוצלו לפגיעה בביטחון המדינה.

בבתי הכלא של המשיב 2 מופעלים אמצעי ביטחון קפדניים שנועדו לאבטח את פגישת הכלואים עם בני משפחותיהם ובכלל זאת, אי מגע ישיר בין האסיר לבין מבקריו אלא דרך מחיצת זכוכית ורשת חוצצת (כפי שמתחייב מסעיף 14 לפקודת נציבות 03.02.00 – "כללים ביחס לאסירים ביטחוניים") ונוכחות סוהרים במהלך הביקור כולו.

מניעת הביקורים שהטיל המשיב 2 על הכלוא היא גורפת. המשיב 2 לא בחן האם במפגש המסוים, בין העותרת לבעלה ו/או בין ילדיה לאביהם, קיים חשש לביטחון. בקשת המוקד להגנת הפרט לאפשר לכלוא להיפגש עם העותרת וילדיה נענתה בתשובה הסטנדרטית כי האסיר מנוע ביקורים. זאת מבלי להתייחס לנסיבות הנוגעות למפגש המסוים.

36. בקבלם את ההחלטה לשלול מן העותרת וילדיה ביקורים אצל הבעל והאב הכלוא, היה על המשיבים לתת את המשקל הראוי לעובדות המפורטות לעיל ולחשיבותה של זכות היסוד בה פגעו. היה עליהם לאזן בין הסיכון, אם קיים, מידתו והסתברותו לבין הפגיעה הקשה והוודאית בזכות העותרת, בעלה הכלוא וילדיהם. כן היה על המשיבים לבחון בחינה קפדנית ופרטנית את הראיות העומדות בבסיס החלטתם ולבססה על ראיות מהימנות וחד משמעיות בלבד.

בנוסף לכך, היה על המשיבים לבחון אם אין די בסידורי הביטחון הקפדניים הנהוגים בעת ביקורי משפחות בבתי הכלא וכיצד ניתן להפעיל, אם נדרש, אמצעים נוספים, בכדי לנטרל את הסיכון הביטחוני ממנו הם חוששים.

הפרת החובה לתת מענה ובתוך זמן סביר

37. על רשות מינהלית לטפל בפניות אליה בהגינות, בסבירות ובמהירות ראויה.

על רשות מוסמכת לפעול בסבירות. סבירות משמעה גם עמידה בלוח זמנים סביר (בג"צ 6300/93 המכון להכשרת טוענות בית דין נ' השר לענייני דתות ואח'), פ"ד מח(4) 441, 451.

חובת המהירות הראויה, המוטלת על הרשות המינהלית, אינה אלא חובת התנהגות סבירה (בג"צ 7198/93 מיטראל בע"מ נ' שר התעשייה והמסחר, פ"ד מח(2) 844, 853).

38. החובה מעוגנת גם בסעיף 11 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981 ובסעיף 5 לצו בדבר פרשנות (אזור הגדה המערבית) (מס' 130), תשכ"ז-1967, הקובע:

מעשה שלא נקבע, או שלא ניתן, זמן לעשייתו, בתחיקת ביטחון, יש לעשותו בכל המהירות הראויה ולחזור ולעשותו כל אימת שנוצרו המסיבות שנקבעו לעשייתו.

39. על-פי החוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), תשי"ט-1958, עובד ציבור מחויב להשיב לבקשה להפעלת סמכות על-פי דין בתוך 45 יום מקבלת הבקשה.

40. במסגרת בג"ץ 10898/05 _____ פטאפטה נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית הצהיר המשיב 1 בתגובתו המשלימה מיום 16.2.2006 (ס' 18 לתגובה), כי משך טיפולו בבקשות של קרובי משפחה לבקר בכלא הינו כחודשיים עד חודשיים וחצי. הצהרה זו, שקיבלה תוקף של החלטת בית משפט, משקפת את עמדתו העקרונית של המשיב 1 באשר ללוח הזמנים הסביר למענה על פניות מעין אלה.

העתק החלק הרלוונטי בתגובה המשלימה מצורף כנספח ע/10.

41. "מבחינתו של אדם הנזקק להחלטת הרשות, שיהוי במתן החלטה עלול לגרום נזק רב...תשובה חיובית שעבר זמנה כמוה כתשובה שלילית. אפשר אפילו כי שיהוי יהיה גרוע מתשובה שלילית. בין היתר, תשובה שלילית ניתן לתקוף מייד בבית המשפט, לברר אם ניתנה כדין, ולחייב את הרשות לעשות מעשה אם ניתנה שלא כדין. אך מה יעשה אדם שנזקק לרשות מינהלית, ואין היא משיבה לו בשלילה, אלא מודיעה לו שהיא מטפלת, בודקת ושוקלת את עניינו עוד ועוד?"

י' זמיר, הסמכות המינהלית (כרך ב, ירושלים, תשנ"ו-1996) עמוד 705.

42. בעניינו של העותר, הפר המשיב 1 את כל הנורמות האפשריות בעניין זמן המענה הסביר – הן אלו שבדין המינהלי הכללי, הן זו שבחקיקה הצבאית והן זו שבהצהרה שנתן בפני בית-משפט נכבד זה. עברה שנה מאז הגישה העותרת את בקשתה לחידוש ההיתר לביקור בעלה ועד אשר זכתה למענה מהמשיב 1. זאת, יש לזכור, לאחר 3 שנים במהלכן המתינה העותרת לקבלת היתר מהמשיב 1 לבקר אצל בעלה, ההיתר היחיד שהונפק לה במהלך 4 שנות מאסרו.

43. הנה כי כן, הפרו המשיבים את חובתם לשקוד על מימוש זכויות האדם של תושבי השטחים ואסירי השטחים, כלומר, את חובתם על-פי המשפט החוקתי והמשפט הבינלאומי וכן את חובתם לטפל בפניות אליהם בהגינות ובסבירות, כלומר את חובתם למינהל תקין.

44. בשל מגבלות התנועה בין השטחים לישראל נחתמו התצהיר ויפוי הכח של העותרת בפני עורך דין במקום מגוריה ונשלחו למשרדי המוקד להגנת הפרט באמצעות הפקס. בית המשפט הנכבד מתבקש לקבל את המסמכים באופן זה.

מכל הטעמים הללו מתבקש בית-המשפט הנכבד להוציא צו על-תנאי כמבוקש בראש העתירה, ולאחר קבלת תשובת המשיב, להפוך את הצו להחלטי ולהשית על המשיב את הוצאות העותרות ושכר-טרחת עו"ד.

ירושלים, 19 לאפריל 2007

סיגי בן ארי, עו"ד
ב"כ העותרים

(ת.ש. 38429)

תרגום תצהיר

אני הח"מ, _____ אלגמל, ת.ז. _____, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה בכתב כדלקמן:

1. אני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה לבג"ץ בעניין ביקור אצל בעלי הכלוא.
2. הפרק "הצדדים ומיצוי הליכים" תורגם לי לערבית והאמור בו אמת ככל הידוע לי. בנוגע לתכתובת של המוקד להגנת הפרט, הדברים הם אמת לפי מה שנמסר לי מהמוקד.
3. הריני להצהיר כי זהו שמי, זוהי חתימתי ותוכן תצהירי זה, שתורגם לי לערבית, אמת.

המצהירה

הנני מאשר בזה כי בתאריך 17.4.2007 הופיעה בפני עורך דין פרח אלברגותי, ברמאללה, הנ"ל, שזיהתה עצמה באמצעות ת.ז. _____ ואחרי שהוזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישרה את נכונות הצהרתה הנ"ל וחתמה עליה.

חתימת עוה"ד